

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

***SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 8
w DĄBROWIE GÓRNICZEJ***

rok szkolny 2016 / 2017

Szkolny Program Wychowawczy wraz ze Szkolnym Programem Profilaktyki i Szkolnym Zestawem Programów Nauczania określa działalność edukacyjną Szkoły Podstawowej nr 8 im. A. Mickiewicza w Dąbrowie Górniczej.

Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, które są podstawą opracowania klasowych programów wychowawczych, rocznego planu pracy świetlicy szkolnej, biblioteki szkolnej, pedagoga szkolnego.

Jest opracowywany we współpracy z uczniami, nauczycielami, rodzicami.

Realizacja uwzględnia trójpodmiotowość oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń- szkoła- dom rodzinny i współpracę instytucjonalną.

Ewaluacja programu odbywa się dwa razy w roku szkolnym - sporządzane jest sprawozdanie z realizacji programu.

Wychowanie to całokształt procesów i oddziaływań zachodzących w toku wzajemnych relacji między dwiema osobami, pomagających im rozwijać własne człowieczeństwo; uznanie i afirmacja wolności, dialog między osobami, nie ma wychowawców i wychowanków, ale są spotykające się ze sobą osoby, które obdarowują się swoim człowieczeństwem; wzajemne otwarcie się na siebie, uznanie własnej wolności i godności, okazanie autentyczności, poczucia odpowiedzialności, zaufania i empatii.

Według B. Milerskiego i B. Śliwerskiego

Cel ogólny programu:

Wspomaganie w osiągnięciu przez ucznia pełni rozwoju osobowego w sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej w sprzyjającym środowisku wychowawczym.

Obszar działania: Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

Cele:

Ukierunkowanie na zdobycie konstruktywnego systemu wartości, otwartości w życiu społecznym poprzez: prezentowanie postawy obywatelskiej i patriotycznej, postępowanie zgodne z zasadami demokracji, dbałość o honor i tradycje szkoły, poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu, szacunek dla innych kultur i tradycji, wywiązywanie się z roli ucznia, świadomość własnych praw i obowiązków, dbałość o piękno mowy ojczystej, godne i kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią.

Wzmacnianie poczucia więzi ze szkołą.

Obszar działania: Rozwijanie predyspozycji i zdolności poznawczych, aktywności, samodzielności, odpowiedzialności uczniów

Cele:

Wprowadzanie uczniów w świat wiedzy poprzez skoncentrowanie na indywidualnym tempie rozwoju i możliwościach uczenia się.

Wspomaganie ucznia w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym, estetycznym poprzez wdrażanie do: uczciwości, wiarygodności, odpowiedzialności, wytrwałości, poczucia własnej wartości i sensu istnienia, ciekawości poznawczej, kreatywności, przedsiębiorczości, kultury osobistej, gotowości uczestniczenia w kulturze, podejmowania inicjatyw i pracy zespołowej, rozwijanie własnych zainteresowań i mocnych stron. Kształcenie postaw otwartych zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez konstruktywne korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych.

Obszar działania: Poszanowanie człowieka i jego godności

Cele:

Kształtowanie nawyków społecznego współżycia w poszanowaniu wartości ogólnoludzkich.

Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, wdrażanie do postaw otwartości na: prowadzenie dialogu, umiejętności przedstawiania i słuchania argumentów negocjacji, mediacji, tolerancję, empatię, chęci niesienia pomocy innym, działalność na rzecz potrzebujących /wolontariat/, nawiązywania pozytywnych relacji interpersonalnych, pomoc koleżeńską.

Obszar działania: Wychowanie do życia w rodzinie

Cele:

Wdrażani do wypełniania ról społecznych.
Ukazywanie wartości rodziny dla zdrowia i życia człowieka.
Wzmacnianie więzi rodzinnych.

Obszar działania: Edukacja regionalna

Cele:

Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, globalnej poprzez znajomość historii swojego regionu, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym regionu.

Obszar działania: Edukacja ekologiczna

Cele:

Kształtowanie postaw: sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, dążenia do kształtowania środowiska sprzyjającego zdrowiu
Ukierunkowanie ucznia na prowadzenie zdrowego trybu życia.

Opracowano na podstawie :

1. Ustawa z dnia 07.09.1991r. o systemie oświaty (Dz U. 2015 poz.2156 ze zmianami)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977 ze zmianami)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10.06.2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015 poz. 843 ze zmianami)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30.04.2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2013 poz. 532)
5. Statut Szkoły.
6. Wnioski z ewaluacji programu wychowawczego szkoły za rok 2015 /2016

I. Obszar działania: Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

Lp.	Zadania / sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Sposób ewaluacji	Uwagi
1.	Wspieranie działań samorządowych uczniów: <i>Wybór uczniowskiego samorządu szkolnego i samorządów klasowych</i> <i>Realizacja zadań zgodnie z planem pracy samorządu uczniowskiego</i>	Wychowawcy klas, opiekun samorządu uczniowskiego	Wrzesień/ cały rok	uczeń potrafi działać samorządnie	analiza dokumentacji wychowawców analiza planu pracy samorządu uczniowskiego	
2.	Edukacja w zakresie wychowania do życia w społeczeństwie, wychowanie patriotyczne i obywatelskie <i>Zajęcia edukacyjne, wychowawcze, rozmowy, pogadanki</i>	Wychowawcy klas, nauczyciele historii	cały rok	uczeń ma świadomość swojej tożsamości narodowej, zna i szanuje symbole narodowe, zna prawa człowieka i obywatela, szanuje mowę ojczystą – nie używa wulgaryzmów	analiza dokumentacji nauczycieli	
3.	Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami <i>Pogadanki, rozmowy, zajęcia wychowawcze</i>	Wychowawcy klas, opiekun SU, Rzecznik Praw Ucznia, wychowawcy świetlicy pedagog szkolny	Wrzesień/cały rok	uczeń zna swoje prawa i obowiązki wynikające ze Statutu Szkoły	analiza dokumentacji nauczycieli, pedagoga szkolnego	

4.	Zwracanie uwagi kulturę słowa – posługiwanie się językiem polskim, bez używania wulgaryzmów, zachęcanie do wzbogacania języka poprzez czytelnictwo <i>Pogadanki, zajęcia edukacyjne, wychowawcze, konkursy/projekty/programy edukacyjne</i>	Nauczyciele, biblioteka szkolna, świetlica szkolna, Samorząd uczniowski, rodzice	cały rok	cała społeczność szkolna dba o kulturę języka polskiego	dokumentacja szkolna, gazetki, obserwacja	
5.	Udział uczniów w uroczystościach szkolnych zorganizowanych z okazji rocznic świąt państwowych: - Dzień Niepodległości - Dzień Flagi - Konstytucja 3 Maja - Dzień Europejski	Uczniowie, nauczyciele, Samorząd uczniowski	zgodnie z harmonogramem uroczystości szkolnych	uczeń posiada i potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu wychowania patriotycznego	harmonogram, scenariusze uroczystości szkolnych	

II. Obszar działania:

Rozwijanie predyspozycji i zdolności poznawczych, aktywności, samodzielności, odpowiedzialności uczniów

Lp.	Zadania / sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Sposób ewaluacji	Uwagi
1.	Wdrażanie uczniów do poszanowania mienia szkoły, dbanie o estetykę szkoły jako wspólnej własności - zwrócenie szczególnej uwagi na prawidłowe użytkowanie wypożyczonych podręczników <i>Rozmowy, pogadanki, zajęcia wychowawcze</i>	Wychowawcy klas, nauczyciele, samorząd uczniowski, biblioteka szkolna, pedagog szkolny	cały rok	uczeń dba o sprzęt, wyposażenie, otrzymane podręczniki	obserwacja, dokumentacja szkolna	
2.	Rozwijanie pozytywnej aktywności uczniów poprzez udział w kampaniach, projektach edukacyjnych, konkursach	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele, uczniowie I-VI	cały rok	uczeń podejmuje działania na rzecz klasy, szkoły i jej otoczenia	obserwacja, dokumentacja działań uczniów biorących udział w kampaniach, projektach edukacyjnych, konkursach	
3.	Pomoc uczniom w odkrywaniu ich mocnych stron, talentów, zainteresowań Zachęcanie do aktywnego korzystania z szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych – zgodnie z zainteresowaniami <i>Rozmowy, pogadanki, zajęcia wychowawcze, zajęcia kółek zainteresowań</i>	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele, uczniowie I-VI, rodzice	cały rok	uczniowie aktywnie uczestniczą w kołach zainteresowań, inicjują działania na rzecz szkoły i otoczenia	Obserwacja, dokumentacja zajęć pozalekcyjnych	

4.	Zachęcanie do zdobywania i poszerzanie wiedzy i umiejętności poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji – edukacja medialna <i>Zajęcia edukacyjne, wychowawcze</i>	Nauczyciele, uczniowie I-VI, rodzice	cały rok	uczniowie chętnie korzystają z różnych źródeł, nauczyciele są otwarci na edukację medialną	dokumentacja szkolna	
5.	Czynny udział uczniów w uroczystościach szkolnych - Dzień Edukacji Narodowej - zakończenie roku szkolnego klas VI - zakończenie roku szkolnego klas I – V - Święto Szkoły	Nauczyciele, uczniowie, rodzice	zgodnie z harmonogramem uroczystości	uczniowie aktywnie włączają się w przygotowanie uroczystości szkolnych	harmonogram uroczystości szkolnych, scenariusze imprez, obserwacja	

III. Obszar działania: Poszanowanie człowieka i jego godności

Lp.	Zadania / sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Sposób ewaluacji	Uwagi
1.	Rozwijanie umiejętności społecznych w tym negocjacyjnych, mediacyjnych: prowadzenia dialogu, otwartości na argumenty, przedstawiania argumentów w relacjach uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – rodzic <i>Rozmowy, pogadanki, zajęcia wychowawcze, programy profilaktyczno – wychowawcze, kursy/szkolenia/warsztaty</i>	Nauczyciele, pedagog szkolny uczniowie, rodzice	cały rok	postawa otwartości, akceptacji, tolerancji w stosunku do innych ludzi jest powszechna wśród całej społeczności szkolnej	obserwacja, rozmowy, dokumentacja wychowawcy, pedagoga szkolnego	
2.	Promowanie idei wolontariatu, pomocy koleżeńskiej <i>Udział społeczności w akcjach charytatywnych i w działaniach na rzecz innych, realizacja zadań ogólnopolskiego konkursu Szkolny Klub Wolontariusza</i>	Cała społeczność szkolna	cały rok	uczeń jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi, pomaga osobom potrzebującym, podejmuje dzielność jako wolontariusz	obserwacja, scenariusze imprez, dokumenty dotyczące współpracy z instytucjami organizującymi akcje charytatywne	
3.	Upowszechniania wiedzy o prawach człowieka i prawach dziecka <i>Rozmowy, pogadanki, „zajęcia wychowawcze, realizacja programu „Chronimy dzieci”</i>	Rzecznik praw ucznia, pedagog szkolny, wychowawcy klas, świetlica szkolna, samorząd uczniowski	cały rok	uczeń zna prawa człowieka i prawa dziecka	dokumentacja Rzecznika praw ucznia, pedagoga szkolnego, wychowawców, samorządu uczniowskiego, strona internetowa szkoły	

IV. Obszar działania: *Wychowanie do życia w rodzinie*

Lp.	Zadania / sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Sposób ewaluacji	Uwagi
1.	Wdrażanie do pełnienia ról społecznych poprzez ukazanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka: więzi rodzinne, pełnienia ról w rodzinie, miejsce dziecka w rodzinie, konflikty rodzinne i ich rozwiązywanie <i>Zajęcia edukacyjne, profilaktyczno – wychowawcze, pogadanki, rozmowy, programy/konkursy</i>	Wychowawcy klas	cały rok	uczeń jest przygotowany do pełnienia ról społecznych w rodzinie stosownie do wieku, zna wartość pracy, szanuje swoją rodzinę	obserwacja, dokumentacja wychowawców klas	
2.	Udział uczniów w klasowych, szkolnych, środowiskowych uroczystościach np: - Święto Bożego Narodzenia - Wielkanoc - Wigilia klasowa - Dzień Babci i Dziadka, - Dzień Matki, Ojca, Dzień Dziecka - Dzień Kobiet - Piknik rodzinny	Nauczyciele, uczniowie, rodzice	cały rok	uczeń pielęgnuje tradycje, potrafi współdziałać z dorosłymi	scenariusze spotkań	
3.	Realizacja programu „Wychowanie do życia w rodzinie”	Nauczyciel przedmiotu realizowanego w klasach V – VI	cały rok	uczeń zna zagadnienia dotyczące funkcjonowania rodziny wynikające z programu	dokumentacja pracy nauczyciela	

V. Obszar działania: Edukacja regionalna

Lp.	Zadania / sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Sposób ewaluacji	Uwagi
1.	Kształtowanie tożsamości regionalnej <i>Realizacja zajęć będących w dyspozycji wychowawców związanych z tematyką regionalną</i>	Wychowawcy klas, nauczyciele historii	zgodnie z programem wychowawczym klasy, materiałem programowym	uczeń ma wiedzę na temat regionu, tradycji, kultury, historii	analiza dokumentacji	
2.	Aktywne korzystanie z ofert instytucji wspierających proces wychowawczy np. muzea, wystawy, biblioteki, kina, PKZ	Wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok	uczeń rozszerza swoją wiedzę o regionie	scenariusze uroczystości karty wycieczek dokumentacja świetlicy szkolnej	
3.	Udział w konkursach/programach/projektach dotyczących edukacji regionalnej	Wychowawcy świetlica szkolna	cały rok	uczeń ma poczucie przynależności regionalnej	dokumentacja wychowawców prace uczniów	

VI. Obszar działania: Edukacja ekologiczna

Lp.	Zadania / sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Sposób ewaluacji	Uwagi
1.	Edukacja ekologiczna, prozdrowotna <i>Rozmowy, pogadanki, zajęcia profilaktyczno – wychowawcze, kampanie, konkursy/programy/projekty</i> <i>Realizacja zadań zawartych w Szkolnym Programie Profilaktyki</i>	Cała społeczność szkolna, instytucje pomocowe	zgodnie z programami wychowawczymi klas, harmonogramem Szkoły Promującej Zdrowie	uczeń posiada wiedzę na temat ochrony przyrody, wykazuje postawy przyjazne dla środowiska.	analiza dokumentacji profilaktyczno - wychowawczej	
2.	Udział uczniów w przedsięwzięciach i akcjach ekologicznych na terenie szkoły, miasta min. Sprzątanie Świata Światowy Dzień Wody, Dzień Ziemi, konkursy ekologiczne	Nauczyciele, wychowawcy klas, uczniowie, rodzice	zgodnie z planem	uczeń jest odpowiedzialny za stan najbliższego środowiska	scenariusze uroczystości, dokumentacja udziału w konkursach, przedsięwzięciach i akcjach ekologicznych	
3.	Omawianie zmian zachodzących w przyrodzie i ich wpływu na życie człowieka <i>Bezpośrednie obserwacje zmian zachodzących w środowisku (np. wycieczki przyrodnicze, zajęcia warsztatowe itp.)</i>	Wychowawcy klas, nauczyciele przyrody	cały rok	uczeń dostrzega pozytywne i negatywne aspekty ingerencji człowieka w środowisku	karty wycieczek	